

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи
Західноукраїнського
національного університету
Микола ДИВАК

« 16 квітня » 20 24 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Валігури Тетяни Володимирівни на тему «Фіскальні імперативи зменшення нерівності доходів і багатства в суспільстві» поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 07 – Управління та адміністрування за спеціальністю 072 – Фінанси, банківська справа та страхування

Витяг

із протоколу засідання фахового семінару кафедри фінансів ім. С. І. Юрія від 16 квітня 2024 р., протокол № 14

ПРИСУТНІ:

д.е.н., професор, завідувач кафедри Крисоватий А.І., д.е.н., професор Кириленко О.П., к.е.н. Бондаренко Є.П., к.е.н, доцент Василевська Г.В., к.е.н., доцент Герчаківський С.Д., д.е.н., професор Горин В.П., д.е.н., професор Дем'янишин В.Г., д.е.н., професор Дзюблюк О.В., к.е.н., доцент Дмитрів В.І., к.е.н., доцент Іванова А.М., к.е.н., доцент Квасниця О.В., к.е.н., доцент Кізіма А.Я., к.е.н., доцент Крисовата К.В., д.е.н., професор Лободіна З.М., к.е.н., доцент Луцик А.І., д.е.н., доцент Малиняк Б.С., к.е.н., доцент Савчук С.В., к.е.н., доцент Сидорчук А.А., к.е.н., доцент Сідляр В.В., к.е.н., доцент Ткачик Ф.П., к.е.н. Угрин В.В.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення дисертаційного дослідження аспірантки Валігури Тетяни Володимирівни, поданого на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 07 – Управління та адміністрування за спеціальністю 072 – Фінанси, банківська справа та страхування щодо її рекомендації для захисту.

СЛУХАЛИ:

Доповідь аспірантки Валігури Тетяни Володимирівни про результати дисертаційного дослідження на тему «Фіскальні імперативи зменшення нерівності доходів і багатства в суспільстві», в якій було наголошено на

основних положеннях дисертаційної роботи, а саме: обґрунтовано актуальність теми, мету, завдання, предмет, об'єкт, новизну проведеного дослідження та практичне значення одержаних результатів. Валігура Т.В. зазначила, що дисертація присвячена розвитку та обґрунтуванню теоретичних і методичних основ формування фіскальних імперативів зменшення нерівності доходів та багатства в суспільстві і розробці практичних рекомендацій щодо їх застосування в Україні. Разом з цим, здобувачка наукового ступеня вказала на апробацію одержаних результатів, їх наукову та практичну цінність.

До аспірантки були поставлені запитання учасниками засідання, зокрема:

1) д.е.н., професор А.І. Крисоватий:

1.1. Чим обумовлена мета та основна логіка дослідження?

1.2. Які суб'єкти розподілу доходів і багатства є найважливішими з позиції предмета вашого дослідження?

2) д.е.н., професор О.П. Кириленко:

2.1. Охарактеризуйте відмінності між досліджуваними категоріями «дохід» і «багатство»?

2.2. У чому полягає суть базового фіскального імперативу?

3) д.е.н., доцент Б.С. Малиняк:

3.1. Обґрунтуйте необхідність застосування ставки ПДВ у розмірі 5% у контексті зменшення нерівності доходів і багатства у суспільстві?

3.2. Яким чином удосконалено класифікацію видатків як інструмента регулювання розподілу доходів і багатства в суспільстві?

4) к.е.н., доцент Г.В. Василевська:

4.1. Охарактеризуйте особливості формальних і неформальних фіскальних імперативів зменшення нерівності доходів і багатства в суспільстві?

4.2. Обґрунтуйте підходи до оцінювання конкурентоспроможності податкової системи України?

5) к.е.н., доцент В.В. Сідляр:

5.1. Які інструменти фіскальної політики мають найвагоміший вплив на зменшення нерівності доходів і багатства в суспільстві?

6) к.е.н., доцент К.В. Крисовата:

6.1. Яке трактування сутності поняття «фіскальні імперативи зниження нерівності доходів та багатства в суспільстві» ви пропонуєте?

Здобувач Валігура Тетяна Володимирівна дала вичерпні правильні та ґрунтовні відповіді на всі поставлені питання присутніх.

Після відповідей аспірантки з характеристикою її наукової зрілості виступив науковий керівник к.е.н., доцент, докторант кафедри фінансів ім. С.І. Юрія – Анатолій Ігорович Луцик із висновком, у якому зазначив, що дисертація Валігури Тетяни Володимирівни носить цілісний, логічний, послідовний характер, виконана на високому науковому рівні, вирізняється актуальністю та новизною, має важливе, як теоретичне, так і практичне значення. Дисертаційна робота містить висунуті на прилюдний захист наукові положення, теоретичні узагальнення, аналітичні розробки, що мають важливе значення для фінансової науки і практики. Тема і зміст дисертації Валігури Т.В. відповідає паспорту спеціальності 072 – фінанси, банківська справа та страхування за усіма ознаками відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти,

наукової установи про присудження ступеня доктора філософії від 12 січня 2022 р. № 44.

ВИСТУПИЛИ:

Рецензенти: д.е.н., доцент Малиняк Б.С.; к.е.н., доцент Василевська Г.В.

Рецензент – д.е.н., доцент Малиняк Б.С. відзначив, що дисертація Валігури Т.В. присвячена обґрунтуванню та розвитку теоретичних і методичних основ формування фіскальних імперативів зменшення нерівності доходів та багатства в суспільстві і розробці практичних рекомендацій щодо їх застосування в Україні. Актуальність теми зумовлена необхідністю застосування методів державного регулювання доходів та багатства в суспільстві, у відповідь на зростаючу економічну нерівність. Дисертація представляє цілісне, самостійне і завершене наукове дослідження, в якому чітко визначено об'єкт і предмет дослідження, містить наукову новизну та має практичне значення.

В цілому ж проведене аспіранткою дисертаційне дослідження досягло поставленої мети, виконано на високому науково-теоретичному та професійному рівні, відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями), та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії від 12 січня 2022 р. № 44.

Рецензент – к.е.н., доцент Василевська Г.В. відзначила, що дисертаційна робота Валігури Т.В. виконана на актуальну тему та демонструє фахові знання і наукову обізнаність автора, свідчить про опрацювання значного масиву літературних джерел та інформаційної бази в досліджуваній проблематиці. План дисертаційного дослідження логічно і послідовно розкриває його зміст і завдання. Дисертаційна робота написана простим, зрозумілим і, водночас, науковим стилем, а висновки і пропозиції, подані у ній, є чіткими, конкретними і обґрунтованими.

Здобувач вдало визначила об'єкт та предмет, а також окреслила мету дослідження. Положення дисертації містять наукову новизну і мають відповідну практичну значимість, що підтверджують довідки про впровадження та апробація на науково-практичних конференціях і семінарах. За основними науковими результатами дисертаційної роботи опубліковано 19 наукових праць загальним обсягом 8,12 друк. арк. (з яких 6,77 належить особисто автору), у тому числі: 5 статей – у наукових фахових виданнях України, що зареєстровані в міжнародних наукометричних базах; 1 статтю – у виданні, що внесено до реєстру міжнародної наукометричної бази Web of Science; 13 публікацій – у збірниках за матеріалами міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій, круглих столів.

Таким чином, дисертаційна робота Валігури Т.В. є самостійно виконаним науковим дослідженням, в якому авторка розробила теоретико-методичні основи формування фіскальних імперативів зменшення нерівності доходів та багатства в Україні. Дисертаційне дослідження виконане на високому науково-теоретичному рівні, має практичне значення, відповідає вимогам до написання

такого виду робіт та паспорту спеціальності 072 – фінанси, банківська справа та страхування.

На підставі результатів обговорення присутні на засіданні

ПОСТАНОВИЛИ:

Прийняти висновок щодо дисертаційної роботи Валігури Тетяни Володимирівни на тему «Фіскальні імперативи зменшення нерівності доходів і багатства в суспільстві» як такої, що відповідає вимогам, які заявлені до дисертації, та пропонувати Вченій раді університету затвердити висновок фахового семінару.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Валігури Тетяни Володимирівни, поданої на здобуття ступеня доктора філософії на тему «Фіскальні імперативи зменшення нерівності доходів і багатства в суспільстві»

Обґрунтування вибору теми дослідження та її зв'язок із планами наукових робіт університету. Багатвікова історія розвитку людства створила різноманітні нерівності. Найхарактернішою з них є економічна нерівність, яка вимірюється розподілом доходів та багатства в суспільстві. Наслідки економічної нерівності є очевидними і проявляються у позбавленні можливостей бідних людей задовольняти первинні потреби у харчуванні, освіті, охороні здоров'я, дозвіллі тощо. Натомість формування надмірного багатства породжує дисбаланси у пріоритетах фінансування суспільних потреб та утверджені людських цінностей загалом. Протягом останніх п'ятдесяти років нерівність у доходах та багатстві в суспільстві досягла високого рівня й продовжує зростати.

Зважаючи на зазначене, в умовах сьогодення набуває актуальності проблематика застосування економічних методів державного регулювання доходів та багатства в суспільстві, адже дія законів ринкової економіки не справляється із поставленими викликами. Пріоритетне місце в структурі таких методів належить фіскальній політиці та інструментам її реалізації. Визначення відповідної теперішнім соціально-економічним процесам імперативності у сферах справляння податків, здійснення видатків бюджету та надання соціальних трансфертів сприятиме зниженню нерівності доходів та багатства в суспільстві, яка стала особливо відчутною в умовах воєнного стану в Україні.

Матеріали дисертаційної роботи є складовою науково-дослідних тем Західноукраїнського національного університету: «Діджиталізація фіскального простору в контексті забезпечення національної безпеки України» (державний реєстраційний номер 0121U109486), «Фіскальні виклики та асиметрії в умовах трансформації публічних фінансів: українські реалії» (державний реєстраційний номер 0117U000146), «Пріоритети фіскальної політики України в умовах дивергенцій митно-податкових інститутів» (державний реєстраційний номер 012218U000765), «Фіскально-регулюючі доміанти забезпечення митної безпеки в Україні» (державний реєстраційний номер 0119U100529), у межах яких авторка обґрунтувала концептуальні основи теорії та практики фіскального регулювання розподілу доходів та багатства, з'ясувала проблеми

функціонування інструментарію фіскальної політики та сформувала ряд фіскальних імперативів зменшення нерівності доходів та багатства в суспільстві.

Мета, завдання та методи дослідження. Об'єкт та предмет дослідження. Мета дисертаційної роботи – розвинути теоретичні та методичні основи формування фіскальних імперативів зменшення нерівності доходів та багатства в суспільстві і напрацювати практичні рекомендації щодо їх застосування в Україні.

Означена мета зумовила необхідність виконання таких завдань:

- поглибити концептуальні основи розподілу доходів і багатства шляхом обґрунтування сутності цих категорій та асиметрій їх розподілу за суб'єктами;
- розвинути теоретико-методичні засади застосування інструментарію фіскальної політики для зменшення нерівності у розподілі доходів і багатства;
- розкрити сутність та здійснити типологізацію фіскальних імперативів зменшення нерівності доходів та багатства в суспільстві;
- провести оцінку конкурентоспроможності податкової системи України в частині збереження та примноження національного багатства;
- проаналізувати вплив податкових інструментів та видатків бюджету, зокрема соціальних трансфертів, на розподіл доходів і багатства населення в Україні;
- провести моніторинг і показати вплив податкових інструментів фіскальної політики на формування доходів суб'єктів господарювання та конкурентного бізнес-середовища;
- дослідити світовий досвід використання фіскальних інструментів зменшення асиметрій розподілу доходів і багатства з метою його імплементації в Україні;
- виявити детермінанти формування середовища неформальних фіскальних імперативів зниження нерівності доходів та багатства в суспільстві;
- сформулювати практичні рекомендації застосування інструментів фіскальної політики в контексті зменшення асиметрій розподілу доходів і багатства.

Об'єкт дослідження – фіскальні імперативи соціально-економічного розвитку суспільства.

Предмет дослідження – теоретико-методичні та прикладні засади формування фіскальних імперативів зменшення нерівності доходів і багатства в суспільстві.

Методи дослідження – методологічним базисом дослідження став діалектичний метод пізнання, який дав змогу проаналізувати соціально-економічні явища та процеси з різних позицій у їх розвитку та взаємозв'язку. Для вирішення поставлених у дисертаційній роботі завдань застосовано методи системного підходу, теоретичного узагальнення, наукової абстракції, аналізу і синтезу, індукції й дедукції, історичний та логічний методи – при науковій концептуалізації регулювання розподілу доходів і багатства та обґрунтуванні теоретичного базису застосування інструментарію фіскальної політики для зменшення нерівності такого розподілу; аксіоматико-дедуктивний метод – у процесі здійснення типологізації фіскальних імперативів зниження нерівності доходів та багатства в суспільстві. При дослідженні впливу фіскальних

інструментів на розподіл доходів і багатства в Україні було використано розрахунково-аналітичний та економіко-статистичний методи, а також методи порівняння й групування, формалізації, інтегральної оцінки, факторного та кореляційного аналізу. Метод економіко-математичного моделювання застосовано з метою доведення гіпотези про дієвість прогресивної системи оподаткування доходів громадян в частині зниження їх нерівності. Табличний і графічний прийоми мали місце при візуалізації отриманих результатів дослідження.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в поглибленні теоретико-концептуальних та методичних засад використання інструментів фіскальної політики і виробленні пропозицій науково-практичного характеру щодо їх застосування в Україні для зменшення нерівності доходів та багатства.

Одержані авторкою результати містять такі найбільш значущі положення наукової новизни:

удосконалено:

- теоретико-концептуальні підходи до висвітлення сутності економічних категорій «дохід» як збільшення фінансового стану суб'єкта шляхом набуття у власність грошей або іншої еквівалентної вартості у певний момент часу чи в результаті використання економічних ресурсів протягом певного періоду та «багатство» як суспільно визначеної в певний період часу великої кількості матеріальних та нематеріальних благ, яка має здатність накопичуватися суб'єктом в результаті отримання доходу чи наявності інтелекту і здібностей. На відмінну від наявних, такі підходи дали змогу виявити відмінності та встановити взаємозв'язки між досліджуваними категоріями в частині розподілу доходів та багатства населення, суб'єктів господарювання і держави та обґрунтувати методологічні засади їх дослідження щодо зменшення наявних нерівностей;

- класифікацію видатків бюджету, яка доповнена в частині класифікаційної ознаки – спосіб впливу на добробут населення. За цією ознакою видатки класифіковано на ті, які безпосередньо покращують добробут населення, які впливають на добробут населення через фінансування суспільних послуг, та ті, які покращують добробут населення через відтворювальні процеси в реальному секторі економіки. Виділення такої класифікаційної ознаки стало основою для побудови концепту впливу видатків бюджету на покращення добробуту населення, який має практичну цінність при визначенні особливостей впливу видатків на зниження нерівності у доходах населення, виявленні проблематики здійснення видатків бюджету та формуванні пропозицій щодо покращення добробуту населення з низьким рівнем доходів;

- типологізацію фіскальних імперативів зниження нерівності доходів та багатства в суспільстві шляхом виділення формальних і неформальних імперативів формування й використання фінансових ресурсів. Такий поділ дав змогу цілісно розробити системні рекомендації щодо використання інструментів фіскальної політики для зниження нерівності доходів і багатства в Україні.

- організаційно-інституційні засади формування середовища неформальних фіскальних імперативів зниження нерівності доходів та багатства в суспільстві, які базовані на врахуванні об'єктивних та суб'єктивних детермінант забезпечення цих імперативів. Виокремлення та обґрунтування таких детермінант дало змогу з'ясувати проблеми їх реалізації, дослідити вплив

на зниження нерівності доходів і багатства в Україні та окреслити напрями оптимізації середовища неформальних фіскальних імперативів в Україні, які передбачають утвердження у свідомості людини необхідності виконання податкового обов'язку та ведення податкової політики, спрямованої на зниження нерівності доходів і багатства;

набули подальшого розвитку:

- теоретико-методичні засади застосування інструментарію фіскальної політики для зменшення нерівності у розподілі доходів і багатства шляхом обґрунтування механізму фіскального регулювання доходів та багатства у суспільстві, в основі якого лежать процеси руху фінансових ресурсів між суб'єктами розподілу доходів та багатства в результаті дії інструментів фіскальної політики. Виділення такого механізму дало змогу побудувати матриці впливу елементів податків на різні види доходів фізичних та юридичних осіб і визначити потенційні можливості зменшення нерівностей у таких доходах.

- науково-теоретичні підходи до трактування сутності поняття «фіскальні імперативи зниження нерівності доходів та багатства в суспільстві» в широкому та конкретизованому контекстах. В широкому контексті це поняття запропоновано розуміти як сукупність детермінант, що визначають поведінку суб'єктів фіскальних відносин, та об'єктивних умов, яких обов'язково мають дотримуватися ці суб'єкти з метою зниження асиметрій розподілу доходів та багатства в суспільстві. Відповідно до конкретизованого контексту досліджувані імперативи визначено як сукупність дієвих формалізованих норм і неформальних правил, що поширюються на платників податків у процесі виконання податкового обов'язку та органи державної влади під час формування і використання фінансових ресурсів для забезпечення державних соціальних стандартів та зниження нерівності у доходах і багатстві в суспільстві. На відмінну від наявних, виділені широкий та конкретизований підходи дали змогу сформулювати базовий фіскальний імператив зниження нерівності доходів та багатства в суспільстві – забезпечення доходів населення не нижче фактичного прожиткового мінімуму.

- методичні підходи до оцінювання конкурентоспроможності податкової системи України як чинника формування національного багатства, які передбачають її оцінку з позиції формування матеріального й нематеріального національного багатства та раціонального використання природних ресурсів. На відмінну від наявних, в результаті застосування таких підходів розраховано інтегральний показник конкурентоспроможності податкової системи формувати матеріальне національне багатство для країн-членів ЄС і України та обґрунтовано особливості впливу податкової системи України на формування нематеріального національного багатства та раціональне використання природних ресурсів.

- обґрунтування впливу податкового та видаткового інструментарію фіскальної політики держави на розподіл доходів населення в Україні за допомогою економіко-математичного моделювання. Використання факторного та кореляційного аналізу дало змогу встановити відсутність суттєвого впливу податку на доходи фізичних осіб на нерівність доходів населення й засвідчило позитивний вплив видатків бюджету на соціальний захист і соціальне забезпечення, освіту, духовний та фізичний розвиток на зменшення показників

нерівності доходів населення в Україні. За результатами таких досліджень запропоновано заходи щодо активізації використання податків та видатків бюджету для зменшення нерівності доходів населення в Україні.

- науково-практичні рекомендації щодо вдосконалення фіскальної політики в Україні, що ґрунтуються на консолідації її інструментів та дотриманні фіскальних імперативів зниження нерівності доходів та багатства в суспільстві. З метою дотримання таких імперативів обґрунтовано доцільність застосування комплексу заходів, які передбачають зростання прожиткового мінімуму, збільшення податкового навантаження на заможні верстви населення та його зниження на громадян з низьким рівнем доходу, вдосконалення фінансування видатків бюджету, зокрема соціальних трансфертів, у напрямку покращення добробуту малозабезпечених верств населення та рівного доступу до суспільних послуг.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються. Дисертація є самостійно виконаним науковим дослідженням, в якому авторка розробила теоретичні та методичні основи формування фіскальних імперативів зменшення нерівності доходів та багатства в Україні. Результати дисертаційної роботи в частині наукових ідей, теоретичних розробок й узагальнень, вибору методів дослідження, висновків та рекомендацій, практичного впровадження результатів досліджень є особистим науковим здобутком дисертантки. В колективно опублікованих працях, які представлені у переліку публікацій, конкретизовано внесок здобувачки.

Практичне значення роботи. Теоретичні положення, методичні підходи, висновки та практичні рекомендації, розроблені авторкою, мають практичне значення і можуть бути використані у діяльності органів державної влади для вдосконалення фіскального законодавства, зорієнтованого на зниження нерівності доходів та багатства в Україні.

Наукові результати та пропозиції авторки щодо удосконалення податкової політики в Україні враховані ДННУ «Академія фінансового Управління» при підготовці звіту по НДНТР «Оподаткування домогосподарств як елемент справедливої податкової системи» (ДР №0123U101611) (довідка №86001-07/30 від 15.01.2024). Пропозиції авторки щодо переходу до прогресивного оподаткування доходів громадян, з урахуванням трендів зростання нерівності та надання права на підвищену податкову соціальну пільгу особам, які є захисниками України у війні проти російської федерації, та членам їх сімей використовуються в діяльності Головного управління Державної податкової служби у Тернопільській області (довідка №11959/6/19-00-01-02-02 від 08.06.2023). Взяті для використання департаментом фінансів Тернопільської обласної військової адміністрації рекомендації авторки щодо вдосконалення фінансування видатків місцевих бюджетів (довідка №4.2-33/1378 від 10.10.2023). Окремі наукові результати дисертаційної роботи використовуються у навчальному процесі Західноукраїнського національного університету при викладанні дисциплін: «Податкова система», «Фіскальне адміністрування», «Адміністрування податків», «Податки та фіскальна політика», «Податкова політика» (довідка №126-28/1308 від 13.06.2023).

Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора. За основними науковими результатами дисертаційної

роботи опубліковано 19 наукових праць загальним обсягом 8,12 друк. арк. (з яких 6,77 належить особисто автору), у тому числі: 5 статей – у наукових фахових виданнях України, що зареєстровані в міжнародних наукометричних базах; 1 стаття – у виданні, що внесено до реєстру міжнародної наукометричної бази Web of Science; 13 публікацій – у збірниках за матеріалами міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій, круглих столів.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ:

в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

1. Валігура Т.В. Дохід і багатство: теоретизація сутності та асиметрії розподілу. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка». 2020. № 18(46). С. 40 – 49. (0,94 д.а.).

DOI: [https://doi.org/10.25264/2311-5149-2020-18\(46\)-40-49](https://doi.org/10.25264/2311-5149-2020-18(46)-40-49)

2. Валігура Т.В. Науковий базис регулювання розподілу доходів у суспільстві. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2021. № 3-4 (280-281), С. 14-20. (0,80 д.а.).

DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2021-3-4-280-281-14-20>

3. Валігура Т.В. Теоретичний базис фіскального регулювання розподілу доходів та багатства в суспільстві. Світ фінансів. 2022. № 2 (71). С. 93-107. (1,12 д.а.).

DOI: <https://doi.org/10.35774/sf2022.02.093>

4. Валігура Т.В. Сутність та роль видатків держави в регулюванні розподілу доходів населення. Інноваційна економіка. 2022. №1. С. 175-179. (0,49 д.а.).

DOI: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2022.1.24>

5. Валігура В.А., Валігура Т.В. Оцінка конкурентоспроможності податкової системи України як чинника формування національного багатства. Фінанси України. 2022. № 12. С. 87-110. (1,65 д.а. / 1,3 д.а.; особистий внесок: здійснено оцінку рівня конкурентоспроможності податкової системи України з позиції формування матеріального, нематеріального національного багатства та раціонального використання природних ресурсів).

DOI: <https://doi.org/10.33763/finukr2022.12.087>

6. Kovalenko V., Slatvinska M., Varnalii Z., Sheludko S., Valihura T. The shadow economy's phenomenon and its impact on the development of corporate business and households in Ukraine. Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice. 2022. Vol. 3 (44). P. С. 328-337. (1,00 д.а. / 0,20 д.а.; особистий внесок: обґрунтовано причини виникнення тіньової економіки та визначено її вплив на формування доходів фізичних і юридичних осіб).

DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.3.44.2022.3763>

які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

7. Заліщук Т.В. Соціально-економічна роль неоподаткованого мінімуму доходів громадян. Імплементация Податкового кодексу України в умовах реформування вітчизняної економіки: зб. тез доп. наук.-практ. круглого столу (м. Тернопіль, 20 грудня 2011 р.). Тернопіль : ТНЕУ, 2011. С. 55-57. (0,12 д.а.).

8. Заліщук Т.В. Фіскально-регулюючі домінанти трансформації оподаткування населення в Україні. Фіскальна політика України в умовах євроінтеграційних процесів: зб. тез доп. наук.-практ. студ. конф. (м. Тернопіль, 16 лютого 2012 р.). Тернопіль : ТНЕУ, 2012. С. 68-69. (0,1 д.а.).

9. Заліщук Т.В. Оподаткування доходів населення в Україні. Гармонізація оподаткування в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів: зб. тез міжнар. наук.-практ. конф. (м. Ірпінь, 15-16 березня 2012 р.). Ірпінь: Держ. под. служба Україна, Нац. унів. ДПС України, 2012. Ч. 2, С. 44-45. (0,1 д.а.).

10. Валігура Т.В. Теоретичні основи формування податкової культури в Україні. Економічний і соціальний розвиток України в ХХІ столітті: національна ідентичність та тенденції глобалізації: зб. тез доп. Десятої ювілейної міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених. (м. Тернопіль, 21-23 лютого 2013 р.). Тернопіль : ТНЕУ, 2013. Ч. 2. С. 35-37. (0,15 д.а.).

11. Валігура Т.В. Теоретичні основи нерівності доходів населення. Фіскальна політика України в умовах євроінтеграційних процесів: мат. ХVІ Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 29 травня 2020 р.). Тернопіль: ТНЕУ, 2020. С. 17-20. (0,2 д.а.).

12. Валігура Т.В. Суть та можливості імплементації концепції «Нового прагматизму» в Україні. Фіскальна політика України в умовах євроінтеграційних процесів: мат. ХVІІІ Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 20 травня 2021 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2021. С. 16-18. (0,15 д.а.).

13. Валігура Т.В. Теоретичні основи забезпечення базового фіскального імперативу зниження нерівності доходів та багатства. Розвиток фінансів, аудиту, бухгалтерського обліку та оподаткування: реалії часу: ІІ Міжнар. наук.-практ. інтер.-конф. студ., аспір. та молод. вчен. пам'яті видатного українського вченого-економіста Сергія Ілліча Юрія (м. Кам'янець-Подільський, 01 лютого 2023 р.). Кам'янець-Подільський : НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», 2023. С. 210-212. (0,15 д.а.).

14. Валігура Т.В. Сучасні тенденції здійснення державних закупівель в Україні. Економічний і соціальний розвиток України в ХХІ ст. : національна візія та виклики глобалізації: зб. тез доп. ХХ Міжнар. наук.-практ. конф. молод. вчен. (м. Тернопіль, 19 травня 2023 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 2023. С. 332-336. (0,2 д.а.).

15. Валігура Т.В. Світовий досвід оподаткування багатства. Achievements of 21st Century Scientific Community: proceedings of the 1st International Scientific and Practical Internet Conference (м. Дніпро, 14-15 вересня 2023 р.). Дніпро: Редакційна колегія Міжнародного електронного науково-практичного журналу «WayScience», ФОП Мареніченко, 2023. С. 78-79. (0,1 д.а.).

16. Валігура Т.В. Диференціація ставок ПДВ як інструмент зниження нерівності доходів населення в Україні. Економіко-правові аспекти господарювання: сучасний стан, ефективність та перспективи: матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 22-23 вересня 2023 р.). Одеса: ОНЕУ, 2023. С. 61-62. (0,1 д.а.).

17. Валігура Т.В. Проблематика адміністрування ПДВ в контексті зниження концентрації прибутку в Україні. Фінансово-кредитне та обліково-аналітичне забезпечення післявоєнного відновлення економіки України: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., (м. Київ, 5-6 жовтня 2023 р.) Київ: НУБіП України, 2023. С. 20-22. (0,15 д.а.).

18. Валігура В.А., Валігура Т.В. Трансформація системи оподаткування в Україні: тенденції, проблеми, перспективи. Фіскальна та монетарна безпека національної економіки в умовах глобальних викликів і загроз: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., (м. Київ, 31 жовтня 2023 р.) Київ: ДННУ «Акад. фін.

Управління», 2023. С. 123-128. (0,35 д.а. / 0,2 д.а.; особистий внесок: представлено комплекс пропозицій щодо удосконалення справляння ПДВ, рентної плати, податку на доходи фізичних осіб та майнових податків).

19. Валігура В.А., Валігура Т.В. Передумови формування в Україні неформальних фіскальних імперативів. Дев'яти Всеукраїнські наукові читання пам'яті С. І. Юрія: збірник наукових праць (м. Тернопіль, 17 листопада 2023 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2023. С. 24-27. (0,25 д.а. / 0,2 д.а.; особистий внесок: охарактеризовано детермінанти неформальних фіскальних імперативів в Україні).

Текст дисертаційної роботи пройшов перевірку на наявність текстових запозичень UNICHECK. За результатами перевірки, виявлено відсутність текстових запозичень без належного посилання на джерело та встановлено, що дисертаційна робота Валігури Тетяни Володимирівни на тему «Фіскальні імперативи зменшення нерівності доходів і багатства в суспільстві» відповідає принципам академічної доброчесності.

Апробація матеріалів дисертації. Основні напрацювання та результати дисертаційної роботи доповідалися, обговорювалися і отримали схвальні відгуки на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, круглих столах, зокрема: «Імплементация Податкового кодексу України в умовах реформування вітчизняної економіки» (м. Тернопіль, 2011 р.); «Фіскальна політика України в умовах євроінтеграційних процесів» (м. Тернопіль, 2012 р., 2020 р., 2021 р.); «Гармонізація оподаткування в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів» (м. Ірпінь, 2012 р.); «Економічний і соціальний розвиток України в ХХІ столітті: національна ідентичність та тенденції глобалізації» (м. Тернопіль, 2013 р.); «Розвиток фінансів, аудиту, бухгалтерського обліку та оподаткування: реалії часу» (м. Кам'янець-Подільський, 2023 р.); «Економічний і соціальний розвиток України в ХХІ ст.: національна візія та виклики глобалізації» (м. Тернопіль, 2023 р.); «Achievements of 21st Century Scientific Community» (м. Дніпро, 2023 р.); «Економіко-правові аспекти господарювання: сучасний стан, ефективність та перспективи» (м. Одеса, 2023 р.); «Фінансово-кредитне та обліково-аналітичне забезпечення післявоєнного відновлення економіки України» (м. Київ, 2023 р.); «Фіскальна та монетарна безпека національної економіки в умовах глобальних викликів і загроз» (м. Київ, 2023 р.); «Дев'яти Всеукраїнські наукові читання пам'яті С.І. Юрія» (м. Тернопіль, 2023 р.).

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана грамотною діловою українською мовою, а стиль викладення в ній матеріалів досліджень, наукових положень, висновків і рекомендацій – забезпечує легкість і доступність їх сприйняття.

Відповідність змісту дисертації паспорту спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа та страхування, з якої вона подається до захисту. За науковою та практичною цінністю результатів дослідження дисертація Валігури Тетяни Володимирівни відповідає спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа та страхування і вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року (зі змінами і доповненнями) та Порядку присудження ступеня

доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії від 12 січня 2022 р. № 44. Тема та зміст дисертації відповідає паспорту спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа та страхування.

У результаті розгляду дисертації Валігури Тетяни Володимирівни та повноти публікації основних результатів дослідження

Ухвалили:

1. Пропонувати Вченій раді затвердити такий склад разової спеціалізованої вченої ради:

Головою спеціалізованої вченої ради призначити: д.е.н., професора Крисоватого Андрія Ігоровича, завідувача кафедри фінансів ім. С.І. Юрія, Західноукраїнський національний університет.

Рецензентами призначити:

д.е.н., доцента Малиняка Богдана Степановича, професора кафедри фінансів ім. С. І. Юрія, Західноукраїнський національний університет;

к.е.н., доцента Василевську Галину Василівну, доцента кафедри фінансів ім. С.І. Юрія, Західноукраїнський національний університет.

Опонентами призначити:

д.е.н., професора Волохову Ірину Семенівну, професора кафедри фінансів, Одеський національний економічний університет;

д.е.н., доцента Мискіна Юрія Ігоревича, професора кафедри облікових технологій та бізнес-аналітики, Державний податковий університет.

2. Рекомендувати новоствореній разовій спеціалізованій вченій раді прийняти дисертаційну роботу Валігури Тетяни Володимирівни на тему «Фіскальні імперативи зменшення нерівності доходів і багатства в суспільстві» до захисту.

**Головуюча на засіданні:
д.е.н., професор, професор
кафедри фінансів ім. С.І. Юрія**

Ольга КИРИЛЕНКО